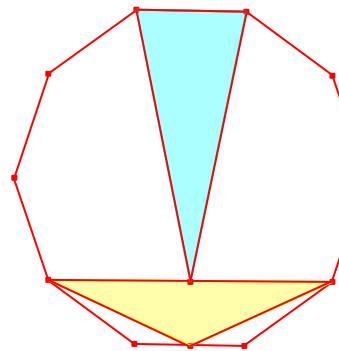

Problemes de Geometria per a l'ESO 496

4951.- La figura està formada per un decàgon regular. Calculeu la proporció entre l'àrea del triangle blau i l'àrea del triangle groc.

Solució:

Siga el decàgon regular $ABCDEFGHIJ$ de costat $\overline{AB} = c$

Siguen $\overline{JC} = \overline{Jg} = d$,

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ACJ$

$$\frac{d}{\sin 126^\circ} = \frac{c}{\sin 18^\circ}$$

$$d = \frac{\sin 54^\circ}{\sin 18^\circ} c$$

L'àrea del triangle $\triangle KCJ$ és:

$$S_{KCJ} = S_{ACJ} = \frac{1}{2} \cdot c \cdot \frac{\sin 54^\circ}{\sin 18^\circ} c \cdot \sin 36^\circ = \frac{1}{4} \frac{\sin 72^\circ}{\sin 18^\circ} c^2$$

$$\angle GJM = 72^\circ$$

Siga $k = \overline{GM}$

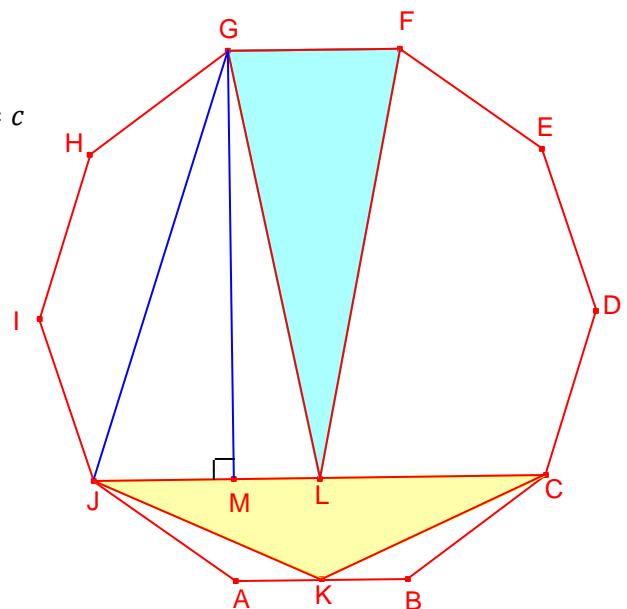
$$k = d \cdot \sin 72^\circ = \frac{\sin 72^\circ \cdot \sin 54^\circ}{\sin 18^\circ} c$$

L'àrea del triangle $\triangle FGL$ és:

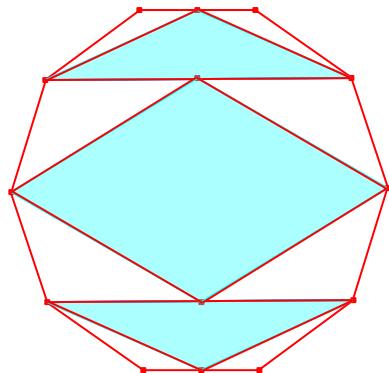
$$S_{FGL} = \frac{1}{2} ck = \frac{1}{2} \frac{\sin 72^\circ \cdot \sin 54^\circ}{\sin 18^\circ} c^2 = \frac{1}{4} \frac{\sin 72^\circ}{\sin 18^\circ} c^2 \cdot 2 \cdot \cos 36^\circ = S_{KCL} \cdot 2 \cdot \cos 36^\circ$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{FGL}}{S_{KCL}} = 2 \cdot \cos 36^\circ = \Phi$$

4952.- La figura està formada per un decàgon regular. Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del decàgon.

Solució:

Siga el decàgon regular $ABCDEFGHIJ$ de costat $\overline{AB} = c$

Siguen $\overline{JC} = \overline{HE} = d, \overline{ID} = e$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ACJ$

$$\frac{d}{\sin 126^\circ} = \frac{c}{\sin 18^\circ}$$

$$d = \frac{\sin 54^\circ}{\sin 18^\circ} c$$

$$e = \frac{c}{\sin 18^\circ}$$

Siguen $h = \overline{AM}, k = \overline{JN}$

$$h = c \cdot \sin 36^\circ, k = c \cdot \cos 72^\circ$$

L'àrea del triangle KCJ :

$$S_{KCJ} = \frac{1}{2} \cdot c \cdot \frac{\sin 54^\circ}{\sin 18^\circ} c \cdot \sin 36^\circ = \frac{1}{4} \frac{\sin 72^\circ}{\sin 18^\circ} c^2$$

L'àrea del triangle LDI és:

$$S_{LDI} = S_{JDI} = \frac{1}{2} c \cdot \frac{c}{\sin 18^\circ} \cdot \sin 72^\circ = 2$$

L'àrea blava és:

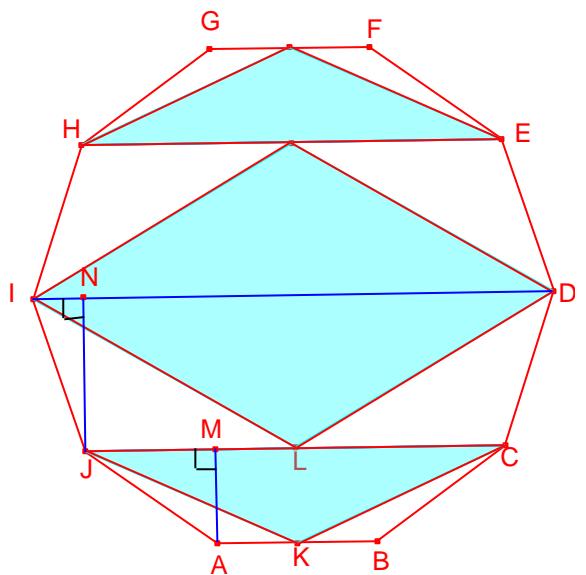
$$S_{blava} = 2(S_{KCJ} + S_{LDI}) = 6 \cdot S_{KCJ}$$

L'àrea del decàgon regular és:

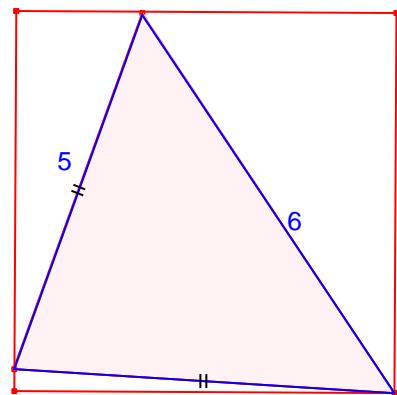
$$\begin{aligned} S_{ABCDEFGHIJ} &= 2(S_{ABCJ} + S_{JCDI}) = 2 \left(\frac{c+d}{2} \cdot c \cdot \sin 36^\circ + \frac{d+e}{2} \cdot c \cdot \sin 72^\circ \right) = \\ &= \left(\left(1 + \frac{\sin 54^\circ}{\sin 18^\circ} \right) \cdot \sin 36^\circ + \left(\frac{1}{\sin 18^\circ} + \frac{\sin 54^\circ}{\sin 18^\circ} \right) \cdot \sin 36^\circ \right) c^2 = \\ &= \frac{\sin 72^\circ}{\sin 18^\circ} \cdot 2 \cdot (\sin^2 36^\circ + \cos^2 18^\circ) = \frac{\sin 72^\circ}{\sin 18^\circ} \cdot \frac{5}{2} = 10 \cdot S_{KCJ} \end{aligned}$$

la proporció d'àrees és:

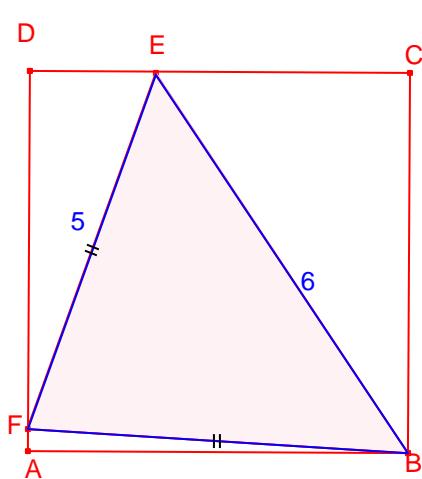
$$\frac{S_{blava}}{S_{ABCDEFGHIJ}} = \frac{6 \cdot S_{KCJ}}{10 \cdot S_{KCJ}} = \frac{3}{5}$$

4953.- La figura està formada per un quadrat que conté un triangle isòsceles.
 Calculeu la proporció entre l'àrea del triangle i l'àrea del quadrat.

Solució:

$$AB=BC=c \\ AF=a, CE=b$$

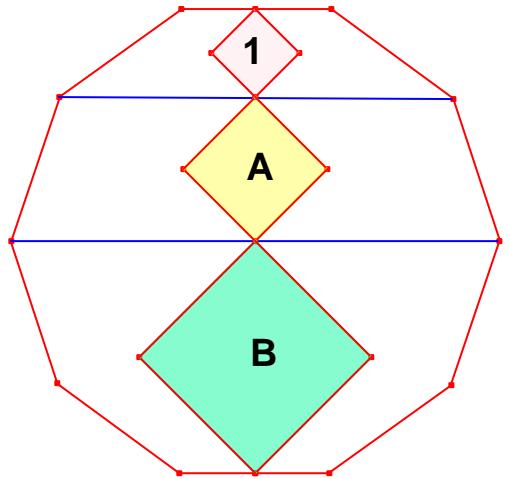
$$\text{Teorema Pitàgories FDE, BAF} \\ a^2+c^2=(c-a)^2+(c-b)^2$$

$$\text{Teorema Pitàgories ACE}$$

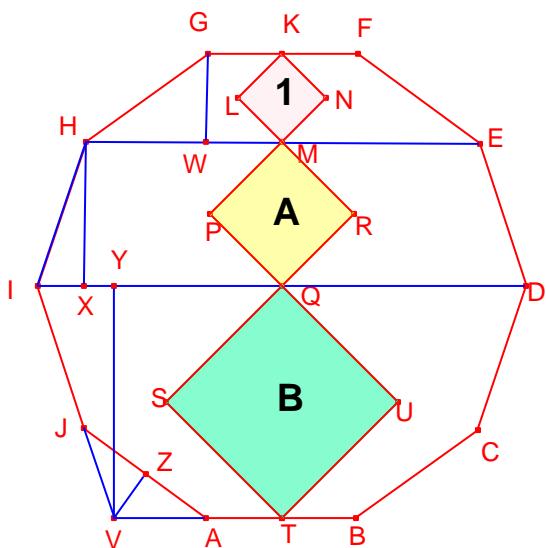
$$b^2+c^2=36$$

$$\begin{aligned} [BEF] &= 12 \\ [ABCD] &= c^2 = (1/2)(c-a) + (1/2)(bc+ac) + 12 \\ c^2 &= ab + 24 \\ c^2 &= 314/13 \\ [BEF]/[ABCD] &= 13/27 \end{aligned}$$

4954.- La figura està formada per un decàgon regular amb dues diagonals. S'han dibuixat tres costats amb els vèrtexs en els punts migs de la diagonal i els punts migs dels costats opositats. Si el quadrat menut té àrea 1, calculeu l'àrea dels quadrats A, B

Solució:

Siga el decàgon regular $ABCDEFGHIJ$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga $x = \overline{GW} = c \cdot \sin 36^\circ$

Siga $y = \overline{HX} = c \cdot \sin 72^\circ$

Siga $t = \overline{JV} = \frac{c}{2 \cdot \cos 36^\circ}$

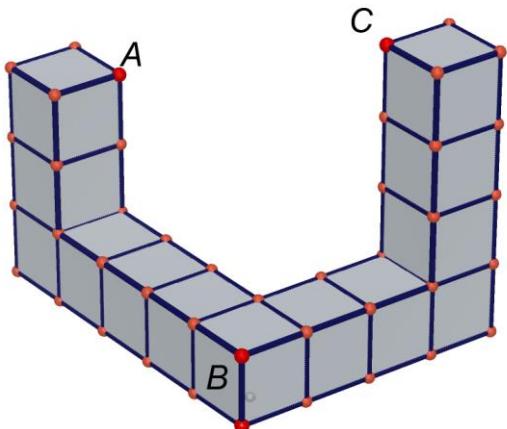
Siga $z = \overline{VY} = \left(1 + \frac{1}{2 \cdot \cos 36^\circ}\right) c \cdot \sin 72^\circ$

$$\frac{A}{1} = \left(\frac{y}{c}\right)^2 = \left(\frac{\sin 72^\circ}{\sin 36^\circ}\right)^2 = 4 \cdot \cos^2 36^\circ = \Phi^2$$

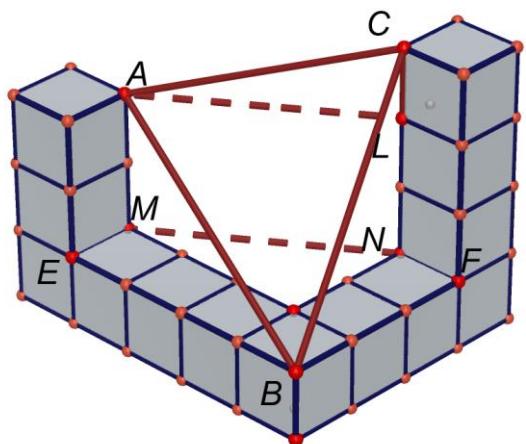
$$\frac{B}{1} = \left(\frac{z}{c}\right)^2 = \left(\frac{\left(1 + \frac{1}{2 \cdot \cos 36^\circ}\right) \sin 72^\circ}{\sin 36^\circ}\right)^2 = (1 + 2 \cdot \cos 36^\circ)^2 = (1 + \Phi)^2 = \Phi^4$$

4955.- La figura està formada per cubs adossats d'aresta 1.

Calculeu la mesura dels costats del triangle $\triangle ABC$
 KöMaL, C1718

Solució:

$$\overline{AE} = \sqrt{5}, \overline{BE} = 4$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle AEB$
 $\overline{AB} = \sqrt{21}$

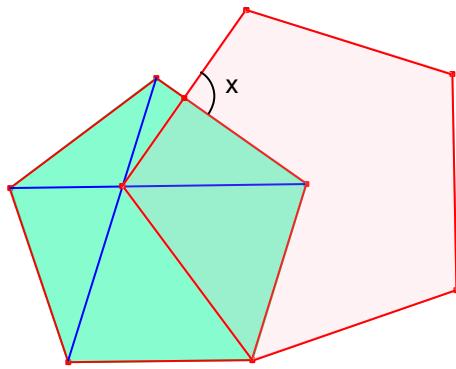
$$\overline{CF} = \sqrt{10}, \overline{BF} = 3$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle BFC$
 $\overline{BC} = \sqrt{19}$

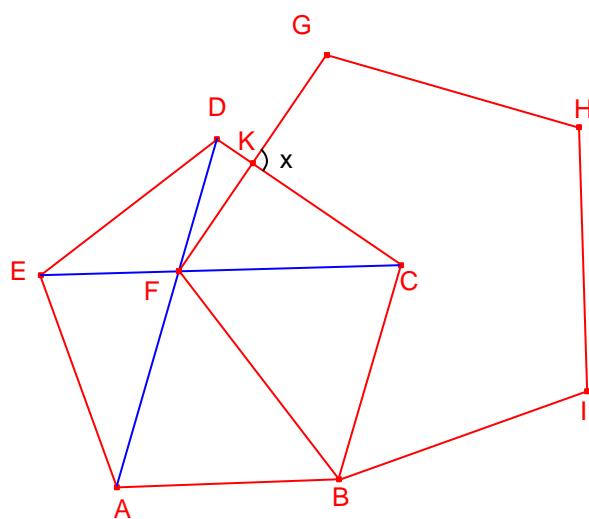
$$\overline{AL} = \overline{MN} = \sqrt{13}, \overline{CL} = 1$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ALC$
 $\overline{AC} = \sqrt{14}$

4956.- La figura està formada per dos pentàgons regulars i dues diagonals. Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

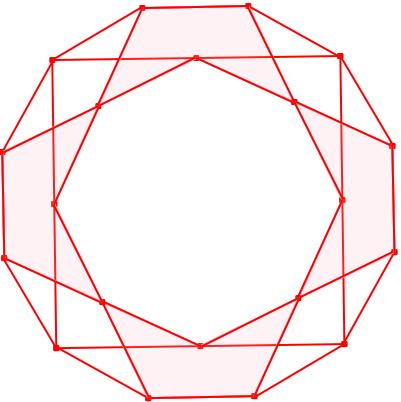
$$\begin{aligned} CF = CD = BC \\ \text{angleFCB} = 72^\circ \\ \text{angleFCD} = 36^\circ \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{angleCFB} = \text{angleFBC} = 54^\circ \\ \text{angleGFC} = 108^\circ - 54^\circ = 54^\circ \end{aligned}$$

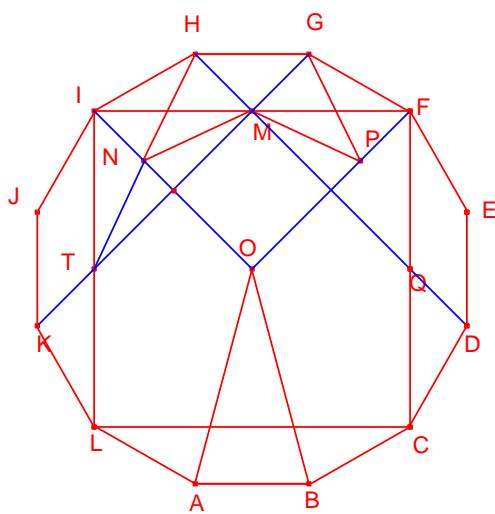
$$x = \text{angleGKC} = 54^\circ + 36^\circ = 90^\circ$$

Nota: C és el centre del pentàgon regular BFGHI

4957.- La figura està formada per un dodecàgon regular i un quadrat. Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del dodecàgon regular.

Solució:

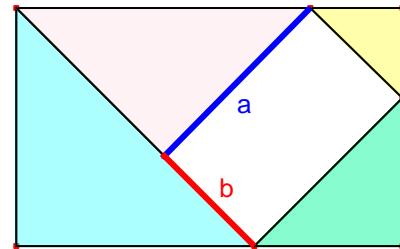

$$\begin{aligned}
 &H, M, Q, D \text{ alineats} \\
 &G, M, T, K \text{ alineats} \\
 &\text{angleTMH}=90^\circ \\
 &N \text{ pertany a la mediatriu TM} \\
 &MN=TN \\
 &MN=NH \\
 &OA=R, AB=c \\
 &c=(\sqrt{6}-\sqrt{2})/2 \cdot R \\
 &[NMPGH]=[TMH]+[MGH]=(1/4)\sqrt{2} \cdot R \cdot c+(1/4)c^2 \\
 &[NMPGH]=(1/4)R^2 \\
 &[IOFGH]=3 \cdot [ABO]=(3/4)R^2 \\
 &[NMPGH]/[IOFGH]=1/3
 \end{aligned}$$

4958.- En la figura els quatre triangles ombregats són semblants i els dos rectangles són semblants.

Calculeu la proporció:

$$\frac{a}{b}$$

Solució:

Siguen els rectangles semblants $ABCD, EFGH$

Siga $\overline{DH} = ka$

$$\overline{DG} = a\sqrt{1+k^2}$$

Els triangles rectangles DHG, FBE, GCF, ADF són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{BE} = \frac{a}{\sqrt{1+k^2}}, \quad \overline{BE} = \frac{ak}{\sqrt{1+k^2}}$$

$$\overline{CF} = \frac{b}{\sqrt{1+k^2}}, \quad \overline{CG} = \frac{bk}{\sqrt{1+k^2}}$$

$$\overline{BC} = \frac{ka+b}{\sqrt{1+k^2}}$$

$$\overline{AD} = \overline{BC} = \frac{ka+b}{\sqrt{1+k^2}}, \quad \overline{DE} = k \cdot \overline{AD} = \frac{k(ka+b)}{\sqrt{1+k^2}}$$

$$\overline{AB} = \overline{CD}$$

$$\frac{k(ka+b)}{\sqrt{1+k^2}} + \frac{ak}{\sqrt{1+k^2}} = \frac{a(1+k^2)}{\sqrt{1+k^2}} + \frac{bk}{\sqrt{1+k^2}}$$

Simplificant:

$$k = 1$$

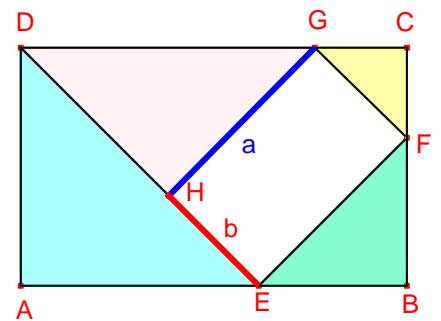
Els rectangles semblants $ABCD, EFGH$:

$$\frac{\frac{k(ka+b)}{\sqrt{1+k^2}} + \frac{ak}{\sqrt{1+k^2}}}{\frac{b+ak}{\sqrt{1+k^2}}} = \frac{a}{b}$$

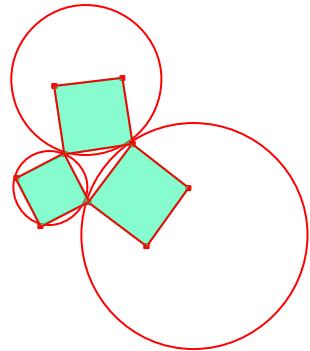
Simplificant:

$$a^2 - ab - b^2 = 0$$

$$\frac{a}{b} = \frac{1+\sqrt{5}}{2} = \Phi$$

4959.- La figura està formada per tres circumferències tangents de radis 1, 2, 3.
Calculeu la suma de les àrees dels tres quadrats ombrejats.

Solució:

Siguen A, B, C els centres de les tres circumferències de radis 1, 3, 2, respectivament.

$$\overline{AB} = 4, \overline{AC} = 3, \overline{BC} = 5$$

Aplicant el teorema invers de Pitàgores:

$$A = 90^\circ$$

$$\overline{LK} = \sqrt{2}$$

Siga $\alpha = \angle ACB$

$$\cos \alpha = \frac{3}{5}, \cos(90^\circ - \alpha) = \frac{4}{5}$$

Siguen $x = \overline{JL}, y = \overline{KL}$

Aplicant el teorema dels cosinus als triangles

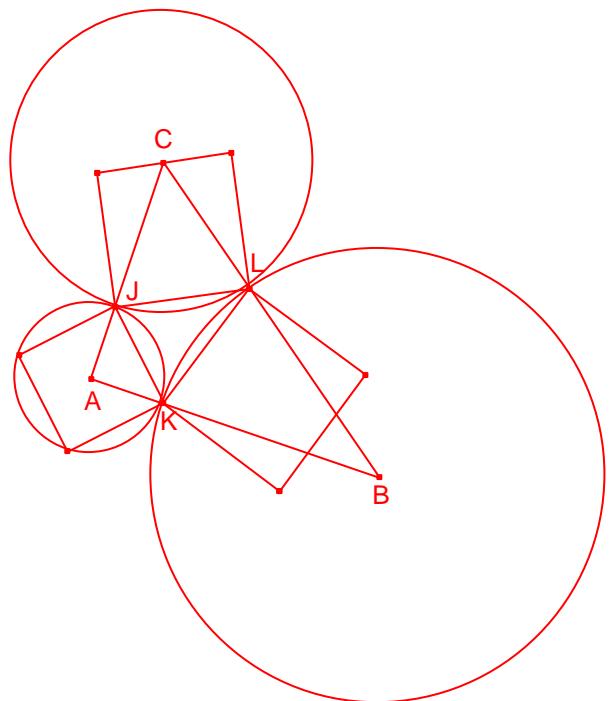
$\triangle JLC, \triangle KLB$:

$$x^2 = 2^2 + 2^2 - 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot \frac{3}{5} = \frac{16}{5}$$

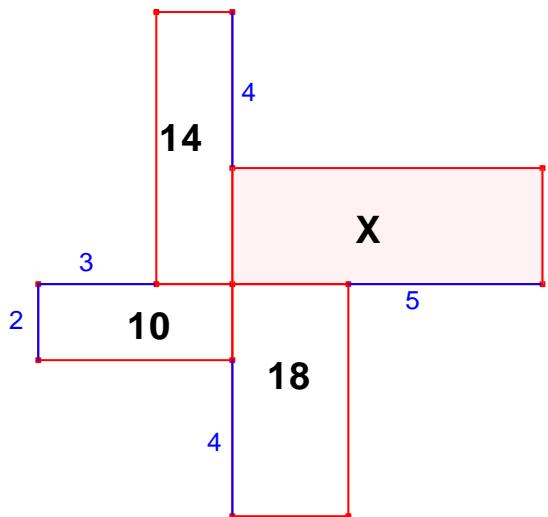
$$y^2 = 3^2 + 3^2 - 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot \frac{4}{5} = \frac{18}{5}$$

L'àrea ombrejada és:

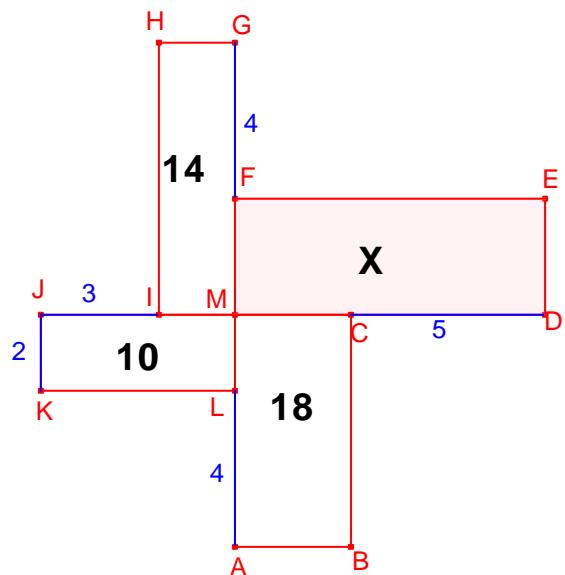
$$S_{\text{ombrejada}} = LK^2 + x^2 + y^2 = \frac{44}{5}$$

4960.- La figura està formada per quatre rectangles tres d'ells d'àrees 10, 18, 14. Calculeu l'àrea X del quart rectangle.

Solució:

$$\begin{aligned}
 KL &= 5 \\
 IM &= 2 \\
 IH &= 7 \\
 AM &= 4+2=6 \\
 AB &= 3 \\
 MD &= 5+3=8 \\
 MF &= 7-4=3 \\
 X &= [MDEF] = 8 \cdot 3 = 24
 \end{aligned}$$